

Bu çeviri Türkiye Cumhuriyeti Anayasa Mahkemesi Araştırma – İçtihat Biriminin (<http://www.anayasa.gov.tr/>) desteğiyle hazırlanmış ve Anayasa Mahkemesinin intranet sayfasında yayınlanmıştır. Bu belgenin tekrar yayınlanma izni sadece Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin HUDOC sayfasında yer alması amacıyla yöneliktir (<http://hudoc.echr.coe.int/sites/tur/>).

This translation was made available with the support of the Turkish Constitutional Court Research and Case-law Department (<http://www.anayasa.gov.tr/en/>) and published on its intranet. The permission of reproducing this document has been granted for the sole purpose of its publication on the Court's case-law database HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int/sites/eng/>).

Cette traduction a été préparée avec le soutien de la Division de Recherche et de Jurisprudence de la Cour constitutionnelle turque (<http://www.anayasa.gov.tr/en/>) et publié sur son intranet. L'autorisation de reproduction de ce document est limitée à sa publication sur la page de jurisprudence HUDOC de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int/sites/fra/>).

## ARAŞTIRMA VE İÇTİHAT BİRİMİ (AR-İÇ)

### BİLGİ NOTU

### AİHM KARARLARI

2014/65

**ASALYA/TÜRKİYE**

(43875/09, 15/4/2014)

[Karar metni](#)

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                          |
|---------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>İlgili Maddeler</b>    | AİHS 2, 3, 5, 8 ve 13                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Hak ve Özgürlükler</b> | Yaşam hakkı, işkence yasağı, özgürlük ve güvenlik hakkı, özel ve aile hayatının korunması hakkı.                                                                                                                                                         |
| <b>Anahtar Kelimeler</b>  | Sınır dışı edilme, daimi oturma izni, engelli hakları, etkili başvuru yolu, otomatik askıya alma, mülteci hakları, silahlı çatışma                                                                                                                       |
| <b>Davanın Özü</b>        | -Sınır dışı edilme amacıyla kullanılan toplama merkezlerinin insan haysiyetine uygun şekilde düzenlemesi devletin sorumluluğundadır.<br>- Sınır dışı işlemlerine karşı, yargı yoluna başvurulması halinde, “otomatik askıya alma” etkisi olması gerekir. |

### KARARIN ÖZETİ

|                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Olaylar ve Olgular</b> | <p>Başvurucu İslam H.M. Asalya, 1988 doğumlu, bir Filistin vatandaşıdır. Başvurucu, Filistin'in Gazze şeridinde yaşarken 2006 yılında İsrail tarafından yapılan füze saldırısı neticesinde yaralanmış ve belden aşağısı felçli kalmış, tekerlekli sandalyeye mahkum olmuştur. 2008 yılında bir yardım kuruluşu tarafından tedavi amacıyla Türkiye'ye getirilmiştir. Daha sonra Türkiye'de fizyoterapisti ile evlenmiş ve sürekli oturma izni almıştır.</p> <p>Başvurucunun Filistin'deki bir radyo programına katılarak Filistin direnişine destek veren açıklamalarda bulunduğu gerekçesiyle İsrail devleti tarafından “<i>terörist faaliyette bulunduğu</i>”nın iddia edilmesi üzerine, 2009 yılında “<i>milli güvenlik</i>” gerekçesiyle Türkiye tarafından, geçerli oturma izni iptal edilerek, sınır dışı edilmesine karar verilmiştir. Bu kapsamda 12/8/2009 tarihinde sınır dışı edilmek maksadı ile evinden alınarak Kumkapı Yabancılar Şubesine götürülmüş ve sınır dışı işlemleri için 18/8/2009 tarihine kadar burada tutulmuştur. Bu arada İdare Mahkemesine yapılan başvuru sonucunda yürütmeyi durdurma kararı ile başvuru serbest bırakılmıştır.</p> |
| <b>İddialar:</b>          | Başvurucu, tedavi süreci devam ederken ve sürekli oturma izni mevcut iken sınır dışı edilmek üzere gözaltına alınarak Kumkapı Yabancılar Şubesinde geçirdiği 7 günlük süre; Yabancılar Şubesi'nin insani standartları taşımayan fiziki şartları nedeni ile tekerlekli sandalye ile asansörü ve alafranga tuvaleti dahi olmayan Yabancılar                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                 | <p>Şubesinde tuvalet ve uyumak gibi en basit insani ihtiyaçların giderilmekte sıkıntılar yaşadığını, örneğin yatakhanelere çıkarılmadığı için bu yedi günlük süre zarfında ofis masaları üzerinde uyumak zorunda kaldığını, hijyen koşullarının yeterli olmadığını, temiz bir havalandırmanın yer almadığını bu duruma dayalı olarak Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiğini;</p> <p>Kendisinin tutuklanmasının herhangi bir kanuni temeli olmadığı iddiasıyla Sözleşme'nin 5. ve 8. maddelerinin ihlal edildiğini,</p> <p>Ve, ayrıca İsrail tarafından terörist ilan edildiği için İsrail veya Filistin'e sınır dışı edilmesi halinde İsrail tarafından öldürülme olasılığı oldukça yüksek olduğunu belirtmiş, bu durumun Sözleşme'nin 2., 3. ve 8. maddelerine aykırılık teşkil ettiğini iddia etmiştir.</p> |
| <b>Hükümetin Savunması:</b>                                                                     | <p>Başvurucunun tutulma koşullarına ilişkin ileri sürdüğü iddiaları kabul etmeyen hükümet, İstanbul'daki tek toplama ve tutma merkezinin Kumkapı'da olduğunu, ulusal ve uluslararası denetimlerden belli peryotlarla geçtiğini ayrıca başvurucunun iddialarını destekleyen kanıtlar ileri sürmediğini belirtmiştir. Ayrıca hükümet başvurucunun tutulmasına ilişkin prosedürün iç hukuk tarafından düzenlendiğini de ileri sürmüştür.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Hukuki Değerlendirme:</b><br><br><i>(Tutulma koşullarına bağlı olarak) 3. madde yönünden</i> | <p>Mahkeme, engelli olan başvurucunun Kumkapı Geri Gönderme Merkezinde, nispeten kısa süre için tutulmuş (7 gün) olsa da, uygun koşullar altında gözetim altında tutulmadığı için başvuru açısından onur kırıcı bir durumun ortaya çıktığını bu nedenle Sözleşme'nin 3. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| <i>(Tutulma koşullarına bağlı olarak) 5. madde yönünden</i>                                     | <p>Ayrıca Mahkeme, başvurucunun kanunsuz olarak Kumkapı Geri Gönderme Merkezinde tutulduğuna, gözetimin yasal denetimi yapılmadığı için Sözleşme'nin özgürlük ve güvenlik hakkını düzenleyen 5. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varmıştır.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| <i>(Sınır dışı edilme işlemine bağlı olarak) 2., 3., 8. ve 13. madde yönünden</i>               | <p>Başvurucunun sınır dışı edilme işlemlerinde, yaşam hakkının, işkence yasağı (3.madde) ve aile bütünlüğü hakkı ile bağlantılı olarak etkili iç hukuk yoluna başvuru hakkının ihlal edildiğine karar vermiştir.</p> <p>Mahkeme, benzer başvurularda olduğu gibi, sınır dışı işlemlerine karşı, yargı yoluna başvurulması halinde, "otomatik askıya alma" etkisi olması gerektiğini tekrarlayarak, başvurucunun T.C. vatandaşı ile evli olmasına rağmen, idare mahkemesinin "aile hayatının korunması" konusunda gerekli değerlendirmeyi yapmamasını da eleştirmiştir.</p> <p>AİHM, başvurucuya 9.750 Avro manevi tazminat, 3400 Avro yargılama gideri ödenmesine de karar verdi.</p>                                                                                                                              |